

Національний університет
«Острозька академія»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії
Національного університету
«Острозька академія»

І. Д. Пасічник

«29» березня 2022 року

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

для вступників на навчання для здобуття освітнього ступеня
бакалавра

Острог – 2022

Програма вступного випробування з “Педагогіки та психології Нової української школи” для вступників на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 013 “Початкова освіта” освітньо-професійної програми “Початкова освіта з поглибленим вивченням англійської мови” на основі диплома молодшого спеціаліста або молодшого бакалавра та осіб, які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план. Укладачі - Юрій ПЛИСКА, Галина ГАНДЗІЛЕВСЬКА, Острог: НаУОА, 2022.

Програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри психології та педагогіки
(Протокол № 8 від 16 березня 2022 року)

Завідувач кафедри психології та педагогіки

Оксана МАТЛАСЕВИЧ

Програма розглянута та схвалена на засіданні Приймальної комісії Національного університету «Острозька академія» (Протокол № 6 від 29 березня 2022 року)

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Ольга КРИВИЦЬКА

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета фахового вступного випробування полягає у з'ясуванні рівня теоретичних знань та практичних навичок абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 013 «Початкова освіта», освітньо-професійної програми «Початкова освіта з поглибленим вивченням англійської мови» на основі диплома молодшого спеціаліста або молодшого бакалавра та осіб, які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план освітньо-професійної програми.

Результати фахового вступного випробування використовуватимуться під час формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників у межах ліцензованого обсягу.

II. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Організація фахового вступного випробування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного університету «Острозька академія» та Положення про організацію та проведення вступних випробувань у Національному університеті «Острозька академія»
https://www.oa.edu.ua/abiturijentovi/receiving_commission/polozhenya_pro_pryymalnu_komisiju

Фахове вступне випробування відбувається шляхом комп'ютерного тестування через платформу Moodle з дисципліни «Педагогіка та психології Нової української школи».

III. ВИМОГИ ДО ЗДІБНОСТЕЙ І ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми бакалавра абітурієнти повинні мати здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі початкової освіти. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

Абітурієнт повинен знати:

- соціальну сутність, види, структуру педагогічної діяльності; функції педагогічної діяльності; - вимоги до особистості вчителя;
- роль та завдання школи I ступеня;
- систему вищої педагогічної освіти України, її структуру, завдання відповідно до Закону України «Про вищу освіту»;
- принципи та основні форми організації навчально-виховного процесу у ЗВО;
- особливості організації та здійснення самостійної роботи;
- систему підготовки до педагогічного спілкування;

- умови побудови системи самовиховання; - предмет і завдання педагогіки початкової школи, її основні категорії відповідно до Закону України «Про освіту»;
- джерела і галузі педагогіки;
- філософські основи педагогіки;
- методологію педагогічної науки;
- загальну характеристику методів науково-педагогічних досліджень;
- систему освіти і виховання в Україні та принципи її побудови;
- особливості організації педагогічного процесу як цілісної системи;
- чинники розвитку і формування особистості молодшого школяра
- сучасні теоретичні основи освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти;
- мету, завдання, зміст, методи, організаційні форми й засоби початкової освіти, суть процесів виховання, навчання й розвитку учнів початкової школи;
- вікові особливості дітей молодшого шкільного віку, індивідуальні відмінності в перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи(ПРН – суть методичних систем навчання учнів початкової школи освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

IV. НАВЧАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ, ЯКИЙ ВІНОСИТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБОВУВАННЯ ТА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»

1. Основи педагогічної діяльності.

Виникнення і становлення педагогічної професії. Суть педагогічної діяльності та її види, специфіка, особливості. Структура педагогічної діяльності. Основні функції педагогічної діяльності.

2. Вимоги до особистості вчителя.

Основні якості особистості вчителя. Педагогічне покликання і педагогічні здібності. Компоненти педагогічної майстерності. Поняття про професійну компетентність учителя, її структура.

3. Початкова школа – основне місце професійної діяльності майбутнього педагога.

Школа I ступеня – початкова ланка в системі освіти України. Роль початкової школи в національному відродженні. Завдання школи I ступеня в світлі Законів України „Про освіту”, „Про загальну середню освіту”. Особливості особистості молодшого школяра, його права та обов’язки. Змістовий модуль 2. Сучасна система підготовки вчителя

4. Тенденції розвитку вищої освіти в Україні на сучасному етапі.

Завдання вищих закладів освіти на сучасному етапі. Закон України «Про вищу освіту». Передумови входження вищої освіти в Україні до Болонського процесу. Навчальний план вищого закладу освіти. Єдність теоретичної і практичної підготовки вчителя. Принципи та основні форми організації навчального процесу у ВНЗ. Форми організації контролю та оцінки знань і вмінь студентів.

5. Самостійна і науково-дослідна робота студентів у ЗВО. НОП студентів. Робота з літературними джерелами. Науково-дослідна робота студентів як один із напрямів самостійної роботи. Педагогічна практика як форма самостійної роботи студентів.

6. Професійне спілкування у структурі діяльності педагога. Мистецтво педагогічного спілкування – вирішальний фактор ефективності педагогічної діяльності. Стадії педагогічного спілкування. Стилї педагогічного спілкування. Технологія формування вмінь педагогічного спілкування. Конфлікт у педагогічній взаємодії та шляхи його подолання.

7. Професійне самовиховання майбутніх педагогів. Самовиховання і його роль у професійному становленні майбутнього вчителя – класовода. Основні завдання вищого педагогічного закладу освіти щодо самовиховання майбутніх учителів. Структура процесу самовиховання студентів. Методи і прийоми самовиховання.

8. Предмет і завдання педагогіки. Педагогіка як наука, мистецтво, технологія. Коротка історія виникнення і розвитку педагогіки. Об'єкт, предмет, завдання педагогіки. Функції педагогіки. Основні педагогічні категорії. Система педагогічних наук. Педагогіка як навчальна дисципліна. Зв'язки педагогіки з іншими науками. Джерела педагогіки. Класики педагогічної теорії та практики. Напрями, течії зарубіжної педагогіки: філософський, психолого-педагогічний, соціальний.

9. Філософські основи педагогіки. Поняття “методологія педагогічної науки”. Загально- і конкретно-наукова методологія педагогіки. Філософські концепції розвитку особистості та сучасні філософські течії в зарубіжній педагогіці. Філософський напрям у педагогіці. Психолого-педагогічний напрям у педагогіці. Соціальний напрям у педагогіці. Філософська система гуманізму в освіті. Ціннісний (аксіологічний) підхід до вивчення педагогічних явищ.

10. Система освіти в Україні. Поняття системи освіти як історичної категорії.

Система і структура освіти в Україні у відповідності до Законів України “Про освіту”, “Про загальну середню освіту”, “Про позашкільну освіту”, “Про вищу освіту”. Завдання системи освіти. Принципи побудови освіти в

Україні. Освітні та освітньокваліфікаційні рівні. Ступенева і неперервна освіта в Україні. Взаємозв'язок загальної, політехнічної та професійної освіти. Пріоритетні напрями розвитку системи освіти в Україні.

11. Загальна характеристика логіки і методів науковопедагогічних досліджень.

Науково-педагогічні дослідження – один із шляхів розв'язання педагогічних проблем педагогіки. Технологія, етапи і процедура педагогічних досліджень. Класифікація методів науково-педагогічних досліджень. Характеристика методів науково-педагогічних досліджень: емпіричні методи дослідження; теоретичні методи дослідження, математичні методи дослідження. Методи вивчення педагогічного процесу в природних умовах; вивчення педагогічного процесу в спеціально змінених умовах; методи обробки результатів дослідження. Форми втілення результатів досліджень в практичну діяльність вчителів.

12. Педагогічний процес як система.

Сутність і структура педагогічного процесу. Взаємодія як спосіб організації педагогічного процесу. Педагогічна ситуація – основна одиниця педагогічного процесу. Компоненти педагогічного процесу. Рушійні сили і закономірності педагогічного процесу. Етапи педагогічного процесу. Принципи педагогічного процесу. Цілісність педагогічного процесу. Зміст і ефективність педагогічного процесу. Технологія педагогічного процесу.

13. Розвиток і формування особистості молодшого школяра.

Вікова періодизація в педагогіці. Структура особистості. Розвиток молодшого школяра. Чинники розвитку особистості. Закономірності та рушійні сили розвитку особистості молодшого школяра. Нерівномірність розвитку. Акселерація і ретрадація в розвитку особистості. Теорії виникнення явища акселерації: геліогенна теорія, теорія гетерозії, теорія урбанізації, нітритивна теорія, теорія опромінення. Причини ретрадації молодшого школяра. Врахування індивідуальних особливостей. Теорії розвитку особистості: біогенетичні теорії (перевага спадковості); соціогенетичні теорії (перевага середовища); теорії взаємодії факторів (конфронтація, конвергенція); персоналістичні теорії (перевага активності особистості). Народна педагогіка про вікову періодизацію і виховання дітей у період раннього дитинства.

14. Становлення особистості у процесі соціалізації.

Вплив середовища на розвиток особистості молодшого школяра. Педагогічна характеристика соціального середовища. Класифікація і загальна характеристика факторів соціалізації. Сім'я як середовище розвитку і формування особистості. Виховні функції соціального середовища. Народна педагогіка про вплив середовища на розвиток і формування особистості дитини.

15. Роль виховання та діяльності у формуванні особистості.

Виховання як суттєвий чинник розвитку особистості молодшого школяра. Основні напрями виховання. Національне виховання. Мета виховання в сучасній педагогіці. Зарубіжна педагогіка про мету виховання. Ієрархія виховних цілей. Умови і фактори визначення цілей виховання. Ідеал українського виховання. Народна педагогіка про мету та ідеал виховання. Діяльність як основний фактор формування особистості молодшого школяра. Взаємозв'язок діяльності, спілкування і розвитку особистості. Суть, зміст, мета і види діяльності. Спілкування і його значення в розвитку особистості.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. — Київ : Літера ЛТД, 2018. — 160 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/Новини/2018/12/12/11/20-11-2018rekviz.pdf>
2. Рацул А., Довга Т., Рацул А. Педагогіка: інформаційний виклад. К., 2015. 320 с. URL: <https://docplayer.net/78083744-Pedagogika-pedagogika-anatoliy-racul-tetyana-dovga-anzhela-racul-anatoliy-racul-tetyana-dovga-anzhela-racul.html>
3. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. - К., 2002. - 528с

Допоміжна

1. Бібік Н. Аналіз суперечностей у запровадженні компетентнісного підходу в шкільній освіті / Н. Бібік // Гірська школа Українських Карпат. – 2015. – № 12-13. – С. 44-47.
2. Бібік Н. М. Переваги і ризики запровадження компетентнісного підходу в шкільній освіті / Н. М. Бібік // Український педагогічний журнал. – 2015. – № 1. – С. 47-58.
3. Дидактика: теорія і практика. Навчально-методичний посібник для студентів

гуманітарних факультетів / О.С. Березюк, О.М. Власенко. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. – 212 с.

4. Інноваційна діяльність педагога: від теорії до успіху. Інформаційно-методичний збірник / Упорядник Г.О. Сиротенко. – Полтава: ПОППО, 2006. – 124 с.

5. Інтерактивні технології навчання: Теорія, досвід: метод, посіб. авт.-уклад.: О.

Пометун, Л. Пироженко. - К.: А.П.Н.; 2009, - 136 с.

6. Історія педагогіки / За ред. проф. М.В.Левківського, докт.пед.наук О.А.Дубасенюк. – Житомир: Житомирський державний педагогічний університет, 1999. – 336 с.

7. Карпенчук С.Г. Виховний процес: вивчення ефективності. Науково-методичний посібник. Рівне: Волинські обереги, 009.180с.

8. Коваль Л. В. Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи:

технологічна складова : монографія / Л. В. Коваль.— Донецьк : Юго-Восток, 2009. — 375 с.

9. Ковтунович Т. Як незгоріти в ролум'ї професії: корекційна програма для вихователів дошкільних навчальних закладів. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. 200 с.

10. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи (Бібліотека з освітньої політики) / за ред. О. В. Овчарук. — К. :

К.І.С., 2004. — 112 с.

11. Максименко С.Д., Соловієнко В.О. Загальна психологія: Навч. посіб. /

Міжрегіональна академія управління персоналом. — К. : МАУП, 2000. — 256с.

12. Освітні технології: Навч.-метод, посіб. / О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О.М.

Любарська та ін.; За заг. ред. О.М. Пехоти. - К.: А.С.К., 2001 .-256 с.

13. Пометун О. Дискусія українських педагогів навколо питань запровадження

компетентнісного підходу в українській освіті / О. Пометун // Компетентнісний

- підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи :
Бібліотека з
освітньої політики / за ред. О. В. Овчарук. — К. : К.І.С., 2004. — С.
64—70.
14. Пометун О. Компетентнісний підхід – найважливіший орієнтир
розвитку
сучасної освіти / О. Пометун // Рідна школа. — 2005. — № 1. — С.
65—69.
15. Прокопів Л. Інформаційні технології навчання: навчально-
методичний
посібник / Л. Прокопів. – Івано-Франківськ, 2014. – 160с.
16. Савченко О. Я. Розвиток змісту початкової освіти в умовах
державного
суверенітету України: методологічний, законодавчий, дидактичний
аспекти
[Текст] / О. Я. Савченко // Педагогічна і психологічна науки в Україні:
Збірник
наукових праць: в 5 т. / Нац. акад. пед. наук України. — Київ:
Педагогічна
думка, 2012. — Т. 3 : Загальна середня освіта. — С. 61-74
17. Савченко Олександра Яківна Дидактика початкової школи:
Підручник для вузів
/ Олександра Яківна Савченко . — Київ: Генеза, 2002 . — 368 с. —
Бібліогр. у
підстроч. приміт. — ISBN 966-504-295-5 .
18. Савченко Олександра Яківна Взаємозв'язок ключових і
предметних
компетентностей у контексті формування у молодших школярів
уміння вчитися
/ О. Я. Савченко // Імідж сучасного педагога. — 2012. — № 6. — С. 3-
6.
19. Савченко Олександра Яківна Досвід реформування української
освіти: уроки і
подальший поступ [Текст] / О. Я. Савченко // Шлях освіти. — 2010. —
N 3. —
С. 2-6
20. Савченко Олександра Яківна Компетентнісний підхід як чинник
модернізації
початкової освіти / О. Я. Савченко // Наука і освіта: наук.-практ. журн.
Півд.
наук. Центру АПН України. — 2011. — № 4 (Педагогіка). — С. 13-
16.
21. Савченко Олександра Яківна Розвивальний потенціал змісту
освіти у 12-річній
школі / О. Я. Савченко // Шлях освіти. — 2008. — N 2. — С. 2-7

22. Савченко Олександра Яківна Теоретичні підходи до визначення якості шкільної освіти / О. Я. Савченко // Шлях освіти. — 2006. — №4. — С. 2-6
23. Чепіль М. М. Педагогічні технології: навчальний посібник /М.М. Чепіль, .З. Дудник. _ К.: Академвидав, 2012. – 224 с.
24. Якухно І. Освітні інновації: теоретичний і практичний аспекти / І. Якухно // Імідж сучасного педагога : наук.-практ. освіт.-попул. часоп. - 2010. - № 5. - С. 3-5.

V. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

Фахове вступне випробування з філософії для вступників на навчання в НаУОА для здобуття ступеня бакалавра на основі диплома молодшого спеціаліста або молодшого бакалавра та осіб, які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план освітньо-професійної програми, відбувається з використанням комп'ютерної техніки та системи Moodle.

Бал вступного випробування визначають як суму балів, одержаних за вирішення 50 тестових завдань. Правильна відповідь за одне тестове завдання – 1 бал, неправильна – 0 балів.

Загальну оцінку за виконання завдань вступного випробування виставляє система Moodle за 12-бальною шкалою за заданою формулою, після чого автоматично переводить у 200-бальну шкалу відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1

Переведення бала за виконання завдань вступного випробування, обрахованого за 12-бальною шкалою, у шкалу 100–200 балів

1	100	4	120	8	160
1,1	100	4,1	121	8,1	161
1,2	100	4,2	122	8,2	162
1,3	100	4,3	123	8,3	163
1,4	100	4,4	124	8,4	164
1,5	100	4,5	125	8,5	165
1,6	100	4,6	126	8,6	166
1,7	100	4,7	127	8,7	167
1,8	100	4,8	128	8,8	168
1,9	100	4,9	129	8,9	169
2	100	5	130	9	170
2,1	101	5,1	131	9,1	171
2,2	102	5,2	132	9,2	172

2,3	103
2,4	104
2,5	105
2,6	106
2,7	107
2,8	108
2,9	109
3	110
3,1	111
3,2	112
3,3	113
3,4	114
3,5	115
3,6	116
3,7	117
3,8	118
3,9	119

5,3	133
5,4	134
5,5	135
5,6	136
5,7	137
5,8	138
5,9	139
6	140
6,1	141
6,2	142
6,3	143
6,4	144
6,5	145
6,6	146
6,7	147
6,8	148
6,9	149
7	150
7,1	151
7,2	152
7,3	153
7,4	154
7,5	155
7,6	156
7,7	157
7,8	158
7,9	159

9,3	173
9,4	174
9,5	175
9,6	176
9,7	177
9,8	178
9,9	179
10	180
10,1	181
10,2	182
10,3	183
10,4	184
10,5	185
10,6	186
10,7	187
10,8	188
10,9	189
11	190
11,1	191
11,2	192
11,3	193
11,4	194
11,5	195
11,6	196
11,7	197
11,8	198
11,9	199
12	200

Вступник допускається до участі в конкурсі, якщо оцінка за виконання завдань вступного випробування становить 100 балів і більше за 200-бальною шкалою оцінювання.

Якщо результат складання вступного випробування вступника становить менше 100 балів, то він не допускається до участі у конкурсному відборі.

VI. ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Кожен абітурієнт під час складання фахового вступного випробування повинен дотримуватися моральних норм, правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, а саме:

- самостійно виконувати завдання;
- не принижувати будь-яким чином гідність інших абітурієнтів, учасників освітнього процесу, запобігати таким діям з боку інших осіб;

– дотримуватися правил ділового етикету в поведінці та норм культури спілкування у комунікації з абітурієнтами, здобувачами вищої освіти, викладачами та співробітниками НаУОА;

– не використовувати телефон або гаджети під час проведення фахового вступного випробування;

– не використовувати службові або родинні зв'язки для отримання нечесної переваги.